

zastupitelstev ve svém hostinci načepoval tři sklenice piva hostům, ale, byv v zápětí na to přišedším četnickým strážmistrem na zákaz podávati alkoholické nápoje upozorněn, všechny tři sklenice i s nedopitým pivem hostům odebral. Poněvadž podle § 31 onoho zákona jest v den před volbou od druhé hodiny odpolední zakázáno prodávati, čepovati nebo podávati nápoje, obsahující alkohol a nešetření tohoto zákazu jest přečinem podle § 72 čl. I čís. 7 zákona, jest objektivní skutková podstata tohoto přečinu ve zjištěném jednání obžalovaného splněna, při čemž se podotýká, že již podáním načepovaného piva hostům jest čin po objektivní stránce dokonán bez ohledu na to, zda obžalovaný před dopitím piva hostům je odebral. Nalézací soud vyloučil, dovoláváje se předpisu § 2 písm. e) tr. zák. o omylu, subjektivní stránku přečinu, maje za to, že obžalovaného vyvíňuje za prokázané uznané sdělení starosty obce, že smí pivo prodávati, jež si vyžádal v nejistotě, která byla tehdy o podávání alkoholických nápojů před volbami v důsledku podaného návrhu na změnu prohibičního zákona. I toho se nalézací soud dovolává, že nedošla vyhláška o tom na obecní úřad v O., a že obžalovaný, jakmile od četníka zvěděl o zákazu čepovati pivo, ihned nalité pivo hostům odnesl. I kdyby všechny tyto okolnosti byly správně zjištěny (což zmateční stížnost zmatkem podle § 281 čís. 5 tr. ř. popírá), nemohou býti důvodem vylučujícím trestnost podle § 2 písm. e) tr. zák., neboť nejde o omyl skutkový, nýbrž o neznalost samé trestní normy § 72 zákona, jejíž integrující podstatou jest právě zákonný zákaz § 31 zák., jehož neznalost podle § 3 tr. zák. trestnost nevylučuje. Tím méně může obžalovaného zodpovědnosti sprostiti odnesení piva již načepovaného a hostům podaného, tedy čin po dokonání trestného činu předsevzatý, jenž právě tak jako předchozí informace obžalovaného u starosty může mu býti připočten k dobru jen jako okolnost polehčující. Zmateční stížnost, opřená o důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. jest tedy odůvodněna, sluší jí ve smyslu návrhu vyhověti, a obžalovaného uznati vinným jak ve výroku tohoto rozsudku jest uvedeno.

Čís. 3525.

Ideální souběh přestupku § 23 zákona o tisku s přečinem čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 (§ 42 zák. na ochr. rep.).

Dosah a povaha tohoto přečinu a onoho přestupku.

(Rozh. ze dne 15. června 1929, Zm II 9/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 9. listopadu 1928, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem zanedbání povinné péče podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 ř. zák. a § 42 zák. na ochr. republiky a přestupkem podle § 23 tisk. zák. čís. 6/1863 ř. zák., Eduard P. též podle § 5 tr. zák. a § 23 tisk. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje sice číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) a 10 tr. ř., prohlašuje však výslovně, že spatřuje oba zmatky v tom, že stěžovatelé byli uznáni vinnými přečinem § 42 zákona na ochranu republiky, a i další vývody stížnosti dokazují — nikoliv i, že tu není ani skutková podstata přestupku § 23 zákona o tisku — nýbrž jen, že současné odsouzení stěžovatelů pro oba trestné činy spočívá na nesprávném výkladě zákona a, že není souzeným skutkem splněna skutková podstata přečinu § 42 zákona na ochranu republiky, takže se prý stěžovatelé dopustili »nanejvýše« přestupku § 23 zákona. Uznávajíc takto zásadně trestnost souzeného skutku a dokazujíc jen mylnost jeho podřadění i pod ustanovení § 42 zákona na ochranu republiky (správně čl. III. zákona čís. 142 ř. zák. na rok 1868) uplatňuje stížnost věcně jediný důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 10 tr. ř., avšak i ten neprávem. Stížností popřená možnost, přesněji nutnost dvojí kvalifikace souzeného skutku jest ustanoveními §§ 34, 35, 267, 43, 44 a), 263 (1) tr. zák. odůvodněným závěrem z toho, že jím byl právní řád porušen v různých směrech, jednak v ustanovení § 23 zákona o tisku, které jest jedním z předpisů k zachování pořádku ve věcech tiskových, jednak v ustanovení čl. III. zákona čís. 142/1868, které jest — nahradivši §§ 29—33 zákona o tisku — jedním z předpisů o trestných činech spáchaných obsahem tiskopisu. Účelem § 23 jest zabezpečiti dozor bezpečnostních úřadů na určité způsoby rozšiřování tiskopisů, u nichž není (viz odstavec třetí) již předem možnost trestného obsahu vyloučena, aniž však záleží na tom, zda je skutečně obsah trestný, či nikoliv; účelem čl. III. jest potírati tiskopisy, jichž obsah zakládá zločin anebo přečin. Újma způsobená právnímu řádu v tomto nebo v onom směru zůstala by bez náležité nápravy, kdyby rozšiřování tiskopisů s trestným obsahem naznačeného rázu bez povolení bezpečnostních úřadů způsobem v § 23 uvedeným bylo podřaděno jen pod jedno z oněch ustanovení. Dvojí kvalifikace takového skutku jest nejen přípustná, nýbrž přímo nutná, protože rozšiřování tiskopisu způsobem v § 23 zakázaným jest nezbytným předpokladem přičítání trestného činu, spáchaného obsahem tiskopisu rozšiřovateli z důvodu nedbalosti, takže odsouzení rozšiřovatele pro přečin (přestupek) čl. III. není vůbec možným bez jeho současného odsouzení pro přestupek § 23 (viz i Liszt »Lehrbuch des österr. Strafrechtes« str. 249).

K dalším vývodům stížnosti, jež uvažují o tom, zda je tu skutková podstata přečinu čl. III., výhradně s hlediska pátého odstavce tohoto článku, jest zdůrazniti, že již napadený rozsudek označuje správně dotčený čin trestný jako přečin podle čl. III. čís. 3 zákona čís. 142/1868. Ustanovení § 42 zákona na ochranu republiky nezměnilo nic na předpisech odst. čís. 1—4 čl. III., nýbrž stanovilo jen nový doslov pátého odstavce, který však ani v původním ani v novém doslovu nevymezuje skutkovou podstatu trestného činu, nýbrž určuje jen kvalifikaci (přečin anebo přestupek) a tresty pro trestné činy vymezené v odst. 1—4, na

něž odkazuje odst. 5. slovy »kdo se dopustí podle předcházejících ustanovení zanedbání povinné péče«. V odst. 3. pak jest vysloveno, že rozšiřovatel spisu trestného obsahu — t. j. vzhledem na odst. 1 tiskopisu, jehož obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu — jest zodpovědný za zanedbání povinné péče zejména, stalo-li se rozšiřování způsobem v zákoně zakázaným (§ 23). Stížnost ovšem popírá, že tu byl obsah takového rázu jakož i, že stěžovatelé jednali nedbale. Než ona námitka jest provedena jedinou větou, že objektivním obsahem těchto letáků nemohl býti spáchán přečin ve smyslu § 14 odst. 1 zákona na ochranu republiky (který byl napadeným rozsudkem v něm shledán), poněvadž objektivně vzato není v letáku splněna skutková podstata § 14, odst. 1 cit. zákona. Neuvádějíc, který zákonný znak tohoto přečinu není tím, co rozsudek o smyslu, významu, obsahu a účelu myšlének letákem projevených zjišťuje, opodstatněn a ze kterých právních úvah tak soudí, staví stížnost prostě svůj úsudek proti úsudku nalézacího soudu, aniž však — jak na ní bylo podle § 285 tr. ř. a § 1 čís. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. na rok 1878 — jednotlivě, jasně a určitě naznačuje okolnost, která zakládá důvod zmatečnosti, takže jest ji v tomto směru, po stránce objektivní pokládati za vůbec neprovedenou. Po stránce subjektivní, ve vývodech, dokazujících, že stěžovatelé nejednali nedbale, přehlíží stížnost, že zákon sám vymezuje pojem nedbalosti rozšiřovatelů tím, že v odst. 3 uvádí různá jednání, za která zodpovídá rozšiřovatel jako za nedbalost, a mezi nimi zejména i protizákonný, § 23 zakázaný způsob rozšiřování. Zřejmě stojí zákon na stanovisku, že by byl rozšiřovatel, kdyby byl — šetře předpisu § 23 — žádal o povolení k rozšiřování tiskopisů, jež by byl musel současně se žádostí předložit, poučen o trestnosti obsahu tiskopisů, k jejichž rozšiřování by pak ovšem povolení uděleno nebylo, a že rozšiřovatel opomenutím oné žádosti zanedbal prostředek k poznání protiprávního směru tiskopisů jím rozšiřovaných. Shledává-li však zákon nedbalost zakládající zodpovědnost pachatelovu již v pouhé skutečnosti protizákonného způsobu rozšiřování, nezáleží na okolnostech stížností zdůrazňovaných, že stěžovatelé neznali obsah tiskopisů, že je nečetli, že nevěděli o zákazu jich rozšiřování, ba ani o jejich zabavení, že tu nebyly ani jiné okolnosti, z nichž mohli při náležité úvaze seznati, že jde o tiskopisy s obsahem protiprávním a trestným.

Čís. 3526.

Pojmenování někoho na listu jako redaktora musí býti projevem vůle osoby pojmenované (§ 10 zákona o tisku).

Za porušení povinností odpovědného redaktora nezodpovídá, kdo sice byl oznámen politickému úřadu jako odpovědný redaktor a uveden na periodickém tiskopisu jako takový, avšak o celém tomto postupu ve skutečnosti vůbec nic nevěděl, na něm neměl účasti ani jej dodatečně neschválil.

Předpoklady, za kterých někdo ručí za obsah periodického tiskopisu,